

ROMEO IN JULIJA

1. Dramske osebe:

- Escalus, veronski knez
- Paris, mlad plemič, knezov sorodnik
- Monteg, Capulet, starešini dveh sprtih rodovin
- Romeo, Montegov sin
- Mercutio, knezov sorodnik in Romeov prijatelj
- Benvolio, Montegov nečak in Romeov prijatelj
- Tybalt, sorodnik grofice Capuletove
- brat Loreno, brat Janez, frančiškana
- Baltazar, Romeov sluga
- Samson, Gregor, Capuletova služabnika
- Peter, sluga Julijine dovilje
- Abram, Montegov služabnik
- grofica Montegova, Montegova žena
- grofica Capuletova, Capuletova žena
- Julija, Capuletova hči
- Julijina dovilja

2. Tema:

ljubezen med članoma, ki prihajata iz dveh sprtih družin

3. Motivi:

- ljubezen
- samomor
- umor
- ljubezenski trikotnik (Romeo, Julija, Paris)
- sovraštvo
- spletkarstvo
- skrivna poroka
- tesni prijatelji

4. Ideje:

Ljubezen premaga vse ovire.

Ljubezen je brez meja.

Ljubezen je močnejša od sovraštva.

5. Oznake glavnih oseb:

- **Romeo** je edinec iz družine Montegov, najprej je predstavljen kot nezrel otrok, ki je zaljubljen v Rozalino, svojo čustveno nezrelost zakriva s frazami in pretiravanji. Vse to se ob trenutku, ko spozna Julijo, spremeni. Njegova ljubezen je nepričakovana in na prvi pogled. Ni popolnoma sam kriv, da ga njegove odločitve vodijo v propad, prav tako je žrtev spora med družinama Montegovih in Capuletovih. S smrtjo Romeo doseže polno zrelost.
- **Julija** je edinka iz družine Capuletovih, ki se popolnoma spremeni po tem, ko se zaljubi v Romea. Najprej je razvajena in celo zdolgočasena, nato pa nenadno pristane v svetu odrasli, ki mu ni dorasla. V prizoru s strupom je prikazana trdna odločenost ženske, na drugi strani pa otroške vraževerne predstave o smrti in onostranstvu.
- **Mercutio** je duhovit, živahen in pogumen. Rad zbada sogovornike in se norčuje iz njih. V drami je prikazan kot nasprotje Romea, posmehuje se mu z znanim govorom o kraljici Mabi. Med vsemi dramskimi osebami je prikazan kot najpametnejši, vendar je med drugim tudi prepirljiv in trmast.
- **Benvolio** je prisoten povsod, kadar je potrebno kaj razložiti. Čeprav je dobrovoljen in miroljuben, je on tisti, ki je dejal Romeu, naj se udeleži plesa v maskah pri Capuletih. Po Mercutiovi smrti in izgonu Romea iz Verone ne nastopi več v tragediji.
- **Tybalt** je vzkipljiv in prepirljiv fant. Lahko bi ga opisali tudi kot jezikavega, arogantnega in krvoločnega. Obvlada mečevanje in se iz lastnih koristi zapleta v različne dvoboje, ki usodni za njegovo družino in tudi zanj. S svojo smrtjo dokončno zapečati usodo Romea in Julije.
- **Lorenzo** je nagnjen k spletkarjenju. Njegova vloga v drami je najbolj nejasna. Juliji in Romeu pomaga v najtežjih trenutkih kot oče, iz drugega vidika pa njegovo delovanje le pospešuje tragičen razvoj dogodkov. S svojimi dejanji prikaže, da ne pozna morale, vsebine in posledic svojega delovanja vse dokler ne umreta Romeo in Julija.

6. Kraj in čas dogajanja:

- Kraj dogajanja ni enoten, v prvih štirih dejanjih je to Verona, v petem dejanju pa tragedija poteka v Mantovi in nato ponovno v Veroni.
- Čas dogajanja je 15. stoletje, Shakespeare dogajanje zgosti v štiri dni in noči, zgodba naj bi trajala od nedelje do četrta zjutraj (sredi julija).

7. Dramski trikotnik:

- Zasnova: Romeo se skupaj z Benvolijem odloči, da bosta odšla na ples z maskami h Capuletovim. Na zabavi Romeo prvič spozna Julijo in se zaljubi vanjo na prvi pogled. Po zabavi se dobita še na Capuletovem vrtu in se oba strinjata, da se bosta naslednji dan skrivno poročila.
- Zaplet: Po poroki se Romeo maščuje Tybaltu za smrt Mercutija in ga umori. Knez zaradi tega izžene Romea iz Verone in ta se nato še zadnjič sestane z Julijo. Oče Capulet zahteva, da se Julija čim prej poroči z Parisom, ona pa tega noče in prosi brata Lorenza za nasvet. Lorenzo ji preda strup in ji razloži načrt, kasneje pošlje brata Janeza naj Romeu izroči pismo.
- Vrh: Janez pisma ne more zaradi okoliščin dostaviti, Romeo pa medtem že izve, da je Julija mrtva. Romeo v naglici odhiti na Julijin grob, kjer sreča Parisa, z njim se spopade in ga ubije.
- Razplet: Romeo popije strup in umre ob Julijinem telesu. Lorenzo prsipe ravno takrat, ko se zbudi Julija. Julija zagleda ob sebi mrtvega Romea, vzame Romeovo bodalo iz nožnice in se z njim zabode.
- Razsnova: Priče razložijo vse, kar se je pripetilo in sprti družini se šele po ogromni izgubi končno pobotata.

8. Obnova:

Na začetku tragedije je takoj predstavljen spor med uglednima družinama. V Veroni na trgu se najprej začnejo boriti Capuletovi in Montegovi služabniki. Takoj za tem se v spopad vmešata še Montegov nečak, Benvolio, ki hoče boj končati in pa nečak grofice Capuletove, Tybalt, ki ga izzove na dvoboj. Spopad na koncu pred začetkom večje bitke le zaustavi knez. Benvolio pove Montegu vse, kar je videl na trgu in mu razloži, kaj je vzrok spora. Capulet pripravlja zabavo in svojemu služabniku naroči naj povabi vse goste s seznama. Po poti se ustavi pri Romeu in Benvoliu in ju poprosi, če mu prebereta spisek, saj je sam nepismen. Romeo prebere list in ugotovi, da bo na zabavi tudi njegovo sanjsko dekle Rozalina. Z Benvolijem se dogovorita, da bosta na skrivaj odšla na zabavo. Romeo na zabavi zagleda prikupno dekle, Julijo. Pred odhodom izve še, da je ona hči starega Capuleta, člana sovražne družine.

Po zabavi Romeo zapusti svoje prijatelje in se pretihotapi k Juliji. Pride pod njen balkon in ji izpove, kaj čuti do nje in ji priseže večno ljubezen. Skleneta, da se bosta že naslednji dan skrivno. Naslednji dan odide Romeo k bratu Lorenzu in mu pove, da se želi poročiti z Julijo. Potem, ko se dogovorijo za čas in kraj poroke, se Romeo in Julija odpravita k bratu Lorenzu, da bi ju poročil.

Mercutio in Benvolio iz Montegove družine na trgu srečata Tybalta. Začnejo se prepirati, nato pa pristopi vmes še Romeo in skuša pomiriti nastali spor. Tedaj pa Tybalt smrtno rani Mercutio, Romeo takoj maščuje svojega prijatelja in se spopade z Tybaltom. V boju Romeo ubije nasprotnika. Benvolio knezu razloži ves dogodek, ta pa sklene izgnati Romea iz Verone. Capulet se v tem času že dogovarja z Parisom o poroki med njim in Julijo. Julija se izogiba poroki tako ter pravi, da še ni povsem pripravljena na to. To njenega očeta zelo razjezi in ji zagrozi, da bo morala zapustiti hišo, če se ne misli poročiti.

Paris nato Juliji pove, da se namerava v četrtek poročiti z njo. Po Parisovem odhodu Lorenzo izroči Juliji strup, ki naredi človeka mrtvega in deluje dvainštirideset ur. Lorenzo pa nato hitro odhiti svoji slugi in mu naroči, naj to hitro pove Romeu. Pri Capuletovih se medtem že pripravljajo za poroko. Ko je Julija končno sama, vzame na plan svoj strup in se navidezno usmrti. Zjutraj naroči Capulet dojilji, naj zbudi Julijo za poroko, ta čez nekaj časa prestrašena opazi, da je Julija mrtva.

Romeov služabnik Baltazar pride k svojemu gospodarju v Mantovo. Romeo ga vpraša kako je kaj Julijo. Ta pa se najprej obotavlja, vendar mu nazadnje vseeno pove da so jo pred kratkim pokopali. Romeo hitro odide k lekarnarju in si kupi smrtni strup. Tedaj se brat Janez vrne k Lorenzu in mu pove, da ni mogel izročiti novice Romeu. Takrat pa se brat Lorenzo hitro odpravi na pokopališče, da pride pred Romeom in mu pove za načrt. Na pokopališču pa sta takrat že Paris in sluga, Paris naroči slugi naj pazi pred vrati, da slučajno ne pride kdo v grobnico. Ko se Paris namerava ubiti, pride Romeo z Baltazarjem in Romeo naroči svoji slugi naj počaka zunaj. Romeo prepozna Parisa in vname se boj, v katerem Romeo ubije Parisa. Kasneje Romeo spiže svoj strup in še sam umre. Tedaj pa prispe še brat Lorenzo in z zunaj čakajočim Baltazarjem vstopita v grobnico. Ko prideta na pokopališče, zagledata trupli in Julijo, ki se prebuja. Po tem, ko zagleda truplo se sama zabode z Romeovim bodalom. V grobnici se čez čas zberejo Montegovi, Capuletovi, knez Baltazar in Lorenzo. Vsi so zmedeni ob pogledu na strašni pokol v grobnici.

Capulet in Monteg si naposled žalostno podata roke in skleneta prijateljstvo, saj se ob tragičnem dogodku spreobrneta. Skupaj skleneta, da bosta njunima otrokoma, Romeu in Juliji postavila iz zlata narejen spomenik.